

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัญหาการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอนของนักเรียนฝึกหัดครูในวิทยาลัยครู ระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาปัญหาและวิเคราะห์การผลิตและการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ของนักเรียนฝึกหัดครูในด้านประเภทและชนิดของอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกสอน การจัดหา การเลือก การผลิต การใช้ อุปสรรคและความคิดเห็นหรือทัศนคติต่าง ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน

ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังนักเรียนฝึกหัดครูในวิทยาลัยครูจำนวน 550 คน ข้อมูลที่นำมาหาค่าร้อยละแล้วเสนอเป็นตาราง

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

เกี่ยวกับวิธีใช้และการจัดหาหรือผลิตอุปกรณ์

1. นักเรียนฝึกหัดครูใช้วัสดุทัศนูปกรณ์เพื่ออธิบายประกอบบทเรียนและมักจัดกิจกรรมให้ครูและนักเรียนได้แสดงกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งแนวการสอนที่นักเรียนฝึกหัดครูยึดมั่นยึดตามทฤษฎีที่ได้เรียนมา
2. นักเรียนฝึกหัดครูมีวิธีจัดหาวัสดุทัศนูปกรณ์ โดยวิธีผลิตขึ้นเองที่บ้าน ผลิตขึ้นเองที่โรงเรียนฝึกสอน ใช้ของที่โรงเรียนฝึกสอนบริการ ซื้อมาคัวยเงินส่วนตัว ยืมจากหน่วยวัสดุอุปกรณ์ของวิทยาลัย

เกี่ยวกับอุปกรณ์ประเภททัศนวัสดุ

1. นักเรียนฝึกหัดครูใช้แผ่นภูมิ และภาพพลิกมากเป็นอันดับแรก ส่วนภาพยนตร์และฟิล์มลู่ เป็นวัสดุที่ใช้น้อยที่สุดแทบไม่เคยใช้เลย และสาเหตุที่ไม่ใช้ทัศนวัสดุบางอย่างเพราะเนื้อหาของอุปกรณ์ไม่เหมาะกับบทเรียนและระดับชั้นที่สอน ไม่มีทัศนวัสดุนั้นในโรงเรียนฝึกสอน ไม่รู้จักแหล่งในการยืมทัศนวัสดุ เนื้อหาวิชาสามารถสอนให้นักเรียน

เข้าใจได้โดยไม่ต้องใช้อุปกรณ์ การใช้อุปกรณ์บางอย่างทำให้เสียเวลา

2. นักเรียนฝึกหัดครูมีอุปสรรคในการผลิตโสตทัศนวัสดุ ทั้งนี้ ขาดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุมาใช้ในการผลิต **ไม่มีความรู้** และทักษะในการผลิตอุปกรณ์

3. นักเรียนฝึกหัดครูมีอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุครั้งนี้ **ไม่มีทักษะ** ในการใช้อุปกรณ์นั้นมาก่อน **ไม่รู้กลวิธี** ในการสอดแทรกอุปกรณ์เข้าในกิจกรรมการเรียน **ไม่เข้าใจ** เนื้อหาวิชาที่สอนดีพอ **ขาดความมั่นใจ** ในตนเอง **กลัวความผิดพลาด**

เกี่ยวกับอุปกรณ์ประเภท เครื่องมือ โสตทัศน

1. นักเรียนฝึกหัดครูใช้เครื่องฉายสไลด์ และฟิล์มสตริปบ่อยที่สุดในระหว่างการฝึกสอน รองลงมาคือเครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องฉายภาพยนตร์ และฟิล์มลู่ฟ เป็นเครื่องมือที่ใช้น้อยมากประมาณ 1-6 % แต่ส่วนใหญ่แล้วนักเรียนฝึกหัดครูเกือบร้อยละ 80 ไม่เคยใช้เครื่องฉายในการออกฝึกสอนเลย ส่วนสาเหตุที่ไม่ใช้เครื่องมือโสตทัศนบางอย่าง เพราะโรงเรียนไม่มีเครื่องมือโสตทัศนนั้น ๆ การติดต่อขอยืมมีปัญหายุ่งยาก

2. อุปสรรคที่ขัดขวางการใช้เครื่องมือโสตทัศนมีดังนี้ คือ นักเรียนฝึกหัดครู **ไม่มีทักษะ** ในการใช้เครื่องมือโสตทัศนนั้น ๆ และห้องเรียนไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้

เกี่ยวกับการประเมินผลตัวอุปกรณ์และการใช้

1. นักเรียนฝึกหัดครู ประเมินผลอุปกรณ์ที่ตนเองผลิตขึ้นว่าอุปกรณ์นั้นยังบกพร่องในเรื่องเกี่ยวกับขนาดภาพ ตัวหนังสือและการใช้สี อุปกรณ์นั้นยังไม่เหมาะสมกับบทเรียนดีพอ

2. นักเรียนฝึกหัดครูประเมินผลประโยชน์ของอุปกรณ์ว่าอุปกรณ์ช่วยให้นักเรียนที่สอนเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนดีขึ้น แม้จะสอนเนื้อหาวิชาได้ ลคน้อยลงไปบ้าง

ขอเสนอแนะ

จากผลการวิจัยปัญหาการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอนของนักเรียนฝึกหัดครู
ในวิทยาลัยครูระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง ควรเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงดังนี้

1. นักเรียนฝึกหัดครูควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติม
จากหนังสือต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น หนังสือคู่มือการใช้วัสดุอุปกรณ์วารสารอุปกรณ์การ
ศึกษา

คู่มือสร้างอุปกรณ์การศึกษาเล่มที่ 1-8 ของกองอุปกรณ์การศึกษา กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

The Practical Audio - Visual Handbook for Teachers

ของ Herbert E. Scuzo เป็นต้น

2. นักเรียนฝึกหัดครูควรหาโอกาสไปชมนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่สถาบัน
ต่าง ๆ จัดขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และเป็นแนวให้เกิดความคิดในการผลิตอุปกรณ์การสอน

3. นักเรียนฝึกหัดครูควรให้โอกาสนักเรียนที่สนใจช่วยผลิตอุปกรณ์การสอน
และจัดกระดานนิเทศก์ หรือสะสมอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ในห้องเรียน

4. นักเรียนฝึกหัดครูควรหาโอกาสมาปรึกษาหารือกับอาจารย์ ในหน่วยวัสดุ
อุปกรณ์ของวิทยาลัยในระหว่างออกฝึกสอน

5. นักเรียนฝึกหัดครู ควรรับทราบแหล่งวัสดุได้เปล่าที่จะเป็นประโยชน์ต่อ
การผลิตอุปกรณ์การสอน และแหล่งที่ให้มีวัสดุอุปกรณ์ได้

ขอเสนอแนะต่อโรงเรียนฝึกสอน

1. โรงเรียนฝึกสอน ควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนการใช้อุปกรณ์การสอนของ
นักเรียนฝึกสอน โดยจัดหาอุปกรณ์การสอน งบประมาณสำหรับจัดซื้อวัสดุสิ้นเปลืองมาใช้ใน
การผลิตอุปกรณ์การสอนให้พอกับความต้องการ

2. โรงเรียนควรจัดตั้งหน่วยวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้บริการแก่นักเรียนฝึกสอนทั้งในด้านการเลือก การผลิต การใช้ การเก็บรักษา การซ่อมแซมและอบรมที่เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีความรู้ในค่านนี้ เป็นผู้ดำเนินงานรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะต่อวิทยาลัยครู

1. ให้พื้นความรู้ทาง โสภศาสตร์ศึกษาเกี่ยวกับการเลือก การผลิตและการใช้ โสภศาสตร์อุปกรณ์แก่นักเรียนฝึกหัดครูอย่างเพียงพอ

2. ให้นักเรียนฝึกหัดครูได้มีโอกาสทดลองปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตการใช้ของจริงจังและมีทักษะพอที่จะนำไปปฏิบัติได้

3. ควรจัดการนิเทศแก่นักเรียนฝึกหัดครูเกี่ยวกับการใช้ โสภศาสตร์อุปกรณ์อย่างเพียงพอก่อนฝึกสอน

4. ควรจัดหา โสภศาสตร์อุปกรณ์ที่จำเป็นให้บริการแก่นักเรียนฝึกหัดครูในระหว่างฝึกสอนอย่างเพียงพอ และควรแจ้งให้ทราบว่า จะให้บริการอุปกรณ์ยืมประเภทใดบ้าง

5. ควรจัดผู้เชี่ยวชาญหรืออาจารย์ที่มีความรู้ทางด้าน โสภศาสตร์ศึกษา คอยดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเลือกการผลิตและการใช้ โสภศาสตร์อุปกรณ์แก่นักเรียนฝึกหัดครูอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในระหว่างการฝึกสอน

ข้อเสนอแนะต่อผู้ที่ทำการวิจัยต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีความจำกัดหลายอย่าง เช่น เวลาที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล ก็ใช้แบบสอบถามเพียงอย่างเดียว และ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ก็เป็นนักเรียนฝึกหัดครูแต่เพียงอย่างเดียว ความคิดเห็นที่ได้จึงเป็นของนักเรียนฝึกหัดครูฝ่ายเดียว ไม่มี ความคิดเห็นของบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนร่วมอยู่ด้วย ฉะนั้นผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะแก่ผู้ที่ทำการศึกษาค้นคว้าต่อไปในค่านต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิจัยควรรใช้เทคนิคหลาย ๆ อย่างประกอบกัน เช่น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต การสอน เป็นต้น
2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ควรมีหลายฝ่าย เช่น มีความคิดเห็นของนักเรียนฝึกหัดครู อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ใหญ่ อาจารย์พี่เลี้ยง เพื่อให้ผลในการวิจัยสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพขึ้น
3. การวิจัยต่อไป ควรจะศึกษาปัญหาการใช้สื่อทัศนูปกรณ์โดยแยกเป็นวิชาที่สอน เช่น คณิตศาสตร์ สังคม วิทยาศาสตร์ เป็นต้น เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบดูว่า คล้ายกันหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง อันจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดปัญหา